

nweekend
Q

FOCUS

Knack

NIEUWS

Defensie overweegt kazerne in beschermd bos

Archiefbeeld van het Drongengoedbos op 11 juni 2020.

Dirk Draulans

Redacteur bij Knack 30-06-2022, 17:22

Een houtsnip vliegt weg uit een boskant. Een ree dartelt door een grasland langs een bosrand. Op een open gekapt stuk bos bloeien zeldzame planten zoals de koningsvaren en de vleesetende zonnedaauw. Een toevallige ontmoeting met de boswachter leert dat dit bos een pak zeldzame dieren en planten huist, zoals de nachtzwaluw, het groentje (een mooie vlinder) en de moeraswolfsklauw. Het heeft de grootste populatie in de Benelux van het hyperzeldzame zaagblad, een plant die als indicatorsoort voor interessante biotopen fungeert.

KNACK NIEUWSBRIEF

Een update van het laatste nieuws,
's morgens, 's middags of rond 18u
- in jouw mailbox

Wees gerust. Je kan elk moment uitschrijven.

Lees [hier](#) ons privacybeleid.

JA, IK SCHRIJF ME IN

Het Drongengoedbos op het grondgebied van de Oost-Vlaamse gemeenten Knesselare (sinds 2019 deelgemeente van Aalter) en Maldegem is een prachtbiotoop. Met zijn 750 hectare is het een van de mooiste bossen van Vlaanderen. Een deel wordt doorkruist door dreven en wandelpaden, waardoor het aantrekkelijk is voor wandelaars en fietsers op zoek naar rust en groene ontspanning. In de week is het er onwaarschijnlijk stil – je hoort er bijna uitsluitend natuurgeluiden. Dit bijzondere bos is uiteraard wettelijk beschermd. In het kader van de Europese habitatrichtlijn is het aangeduid als ‘Speciale Beschermingszone’. Het Agentschap Natuur en Bos (ANB) en de vereniging Natuurpunt voeren beheerswerken uit om het landschap maximaal tot zijn recht te laten komen.

ADVERTISEMENT

ADVERTISEMENT

Langste landingsbaan

Toch staat het onder druk. Een kwart van het gebied wordt ingenomen door een militair vliegveld met de langste landingsbaan van de Benelux (2980 meter beton). Het werd aangelegd in het begin van de Tweede Wereldoorlog. Na de oorlog raakte het in onbruik, maar in 1952 werd het geherwaardeerd als reservevliegveld voor de NAVO, hoewel er bijna nooit militairen gestationeerd waren. In het weekend mag een deel van de baan gebruikt worden door twee sportvliegtuigjesclubs, die dan in de ruime omgeving geluidshinder veroorzaken. Het is de enige noemenswaardige activiteit op het domein, dat in de context van het door Europa gefinancierde DANAH-project (een samenwerking tussen het leger en het ANB) vooral als natuurgebied beheerd wordt.

Vlaams Parlements lid Mieke Schauvliege (Groen), al twintig jaar gemeenteraadslid van Aalter, stelde tot haar ontzetting vast dat het militair domein in het Drongengoedbos een van de twee locaties in Oost-Vlaanderen is die in aanmerking komen voor de bouw van een nieuwe militaire kazerne. De tweede ligt in Geraardsbergen: 70 hectare te onteigenen landbouwgrond in deelgemeente Schendelbeke. Minister van Defensie Ludivine Dedonder (PS) streeft naar een betere geografische spreiding van de kazernes in ons land. Het moet toelaten meer militairen te rekruteren.

Ook Defensie is gebonden door de Europese natuurregels. Militaire ingrepen in beschermde natuur kunnen alleen als er geen alternatieven zijn.

De geplande kazernes worden omschreven als 'kwartieren van de toekomst'. Het leger wil er een prominentere plaats in het 'sociaaleconomisch weefsel' mee innemen, wat niet belet dat er zeker een schietstand moet komen en dat de kazerne toegankelijk moeten zijn voor zware voertuigen. 'Er is nog niet veel informatie over, maar er wordt gemikt op meer dan duizend militairen', stelt Schauvliege. 'Hoe het in Aalter zou passen in het integreren in de plaatselijke gemeenschap is onduidelijk, want het domein ligt op meer dan tien kilometer van het station en de autosnelweg. Wat wel duidelijk is, is dat de militaire activiteit grote schade zal berokkenen aan de natuurwaarden van het bos. Maar in de plannen wordt gewoon gedaan alsof de natuur er niet is.'

dat De Crem graag economische activiteit in het gebied zou ontwikkelen. Hij liet in het beleidsplan van de gemeente opnemen dat er een drone- en helikopterhaven zou komen. De Crem was ook een fervent tegenstander van plannen om het Drongengoedbos samen met het naburige West-Vlaamse natuurgebied Bulskampveld voor te dragen als kandidaat-Nationaal Park. Streven naar grootschaligheid is een belangrijk aspect van modern natuurbeheer.

Een bos 'valoriseren'

In een analyse van het kabinet-Dedonder, die de sterktes en zwaktes van het militair vliegveld als locatie voor de kazerne moest evalueren, is inderdaad geen spoor te vinden van een eventuele impact op natuurwaarden. Er is meer bezorgdheid over de impact op de vliegclubs dan op de natuur. Een van de vermelde pluspunten is dat het een geschikte locatie zou zijn voor de uitbouw van een 'wetenschaps- en innovatiecampus' – blijkbaar nog een stokpaardje van De Crem, die er in de Aalterse gemeenteraad al over sprak. Kwatongen beweren trouwens dat De Crem de fusie van Knesselare met Aalter onder meer doordreef om het Drongengoedbos te kunnen 'valoriseren'.

Een van de zwaktes van de locatie zijn, volgens de analyse, de 'beperkte uitbreidingsmogelijkheden in de onmiddellijke omgeving'. Dat zal wel, met een ligging midden in beschermd bosgebied. De Vlaamse overheid, die desgevallend een omgevingsvergunning moet verlenen, is niet op de hoogte van de plannen. Het is trouwens niet zeker dat de natuur in deze context een breekpunt hoeft te zijn, want om 'hoogdringende redenen van landsverdediging en nationale veiligheid' zouden zones in gebruik kunnen worden genomen zonder dat er een vergunning voor vereist is. Er wordt tegenwoordig graag en veel geschermd met de oorlog in Oekraïne om aandacht voor defensie te genereren. De vraag is natuurlijk wat 'hoogdringende redenen' zijn. In principe is ook Defensie gebonden door de Europese natuurregels, wat betekent dat militaire ingrepen met een significant effect op beschermde natuur alleen kunnen als er écht geen alternatieven zijn.

Omdat het ANB er zelf bomen rooit, zal het bos wel niet zo waardevol zijn, meent burgemeester De Crem.

maar wit op het gewestplan en heeft nu al activiteiten, dus ik zie geen probleem van impact op natuurwaarden. Het bos heeft zijn waarde trouwens voor een groot deel aan het militair domein te danken. Het ANB rooit er aan de lopende band zelf bomen, in een raar concept om er heidevlakten van te maken, dus zo speciaal zal het bos dan wel niet zijn.'

De Crem stelt dat de kazerne past in een beslissing van de federale regering, in overleg met de militaire staf, waar hij geen invloed op heeft. 'Ik begrijp dat er in eerste instantie gekeken wordt naar bestaande militaire infrastructuur. Het spreekt voor zich dat als de regering beslist om het project in Aalter uit te bouwen, ik er ten volle mijn schouders onder zal zetten.'

Het kabinet van minister Dedonder laat, na enig aandringen, weten dat er nog geen beslissing genomen is. Het wijst er wel op dat 'zowel in Vlaanderen als Wallonië bijna 80 procent van de militaire domeinen beheerd wordt via samenwerkingsovereenkomsten met de regionale overheden die bevoegd zijn voor natuurbeheer, wat resulteert in 19.178

hectare waardevol natuurgebied dat Europees erkend is. Natuurbeheer en militaire activiteiten gaan er hand in hand.'

ADVERTISEMENT

 Fout opgemerkt of meer nieuws? [Meld het hier](#)

